

Doi din cinci (39%) dintre părinții care lucrează peste graniță nu vor veni acasă pentru Sărbătorile de iarnă

Campanie de informare destinată părinților care muncesc în străinătate și persoanelor în grija cărora au rămas copiii, pentru facilitarea procedurii de delegare temporară a autorității părintești

- *Aproape jumătate dintre părinții care lucrează peste graniță vor veni acasă pentru Sărbătorile de iarnă; 39% dintre ei, însă, nu vor petrece Crăciunul alături de copii, în țară.*
- *21.276 de copii români au ambii părinți plecați peste hotare sau provin din familii în care părintele unic susținător este plecat.*

București, 16 decembrie 2022 – Organizația Salvați Copiii România, în parteneriat cu Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, lansează o campanie de informare destinată părinților care muncesc în străinătate și persoanelor în grija cărora au rămas copiii, cu privire la modificările legislative adoptate în 2022, de natură a facilita realizarea procedurii de delegare temporară a autorității părintești. Doi din cinci (39%) dintre părinții care lucrează peste graniță nu vor veni acasă pentru Sărbătorile de iarnă, în vreme ce 46% dintre ei spun că vor petrece Crăciunul în țară, alături de copiii lor, arată datele unei studii realizat de Salvați Copiii România, în rândul beneficiarilor programului dedicat copiilor cu părinții plecați din țară. Ultimele statistici oficiale, de la finalul lunii septembrie 2022¹, indică un număr de 73.868 de copii cu unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate înregistrați în evidențele serviciilor publice de asistență socială, dintre care 21.276 au ambii părinți plecați peste hotare sau provin din familii în care părintele unic susținător este plecat. Lipsa părinților sau a reprezentantului legal poate determina limitarea accesului copiilor la servicii de sănătate, educație și beneficii sociale.

Gabriela Firea, ministrul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse: „*Copiii cu părinții plecați la muncă în străinătate trăiesc o dramă. Sunt suflete forțate să se maturizeze înainte de vreme.*”

¹ Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse/Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție

Prioritatea noastră este ca ei să nu sufere mai mult decât o fac deja, căci, cu siguranță, chiar dacă părinții, prin eforturi mari, au grijă de familiile rămase acasă, copiii simt profund lipsa

oamenilor dragi. Până acum, acești copii rămâneau în grija bunicilor sau a rudelor apropiate, fără ca părinții să declare situația în mod oficial. În lipsa părinților, mulți dintre copiii rămași în grija rudelor nu au avut acces la servicii de sănătate sau educație, ba chiar trăiau în condiții improprii.

Această modificare legislativă era esențială. Îi obligă pe cei care-și asumă creșterea copiilor să o facă legal, iar copiii să beneficieze de toate drepturile pe care le au: acces la educație, servicii de sănătate, îngrijire adecvată fiecărei vârste. Pentru acest obiectiv, pe care îl consider extrem de important, am înființat la Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse un departament special care se va ocupa de problemele copiilor cu părinți plecați la muncă în afara țării. De asemenea, lucrăm la Observatorul Național al Copilului, o bază de date care va cuprinde informații despre toți copiii din România și în special pe cei aflați în situații dificile. În paralel, așteptăm proiecte din partea primarilor pentru realizarea rețelei celor 150 de centre de zi pentru care avem 50 de milioane de euro fonduri nerambursabile prin PNRR.”

Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România, a explicat: *“Deja un fenomen cronicizat în România, copiii ai căror părinți muncesc în alte țări se găsesc într-o situație vulnerabilă, atunci când ambii părinți sunt plecați, fără a fi delegat autoritatea părintească. Astfel, pe lângă trauma dată de absența părintelui, acești copii se confruntă cu situații limită, care le pot periclita accesul la educație și servicii sociale”.*

Consecințele situației în care delegarea temporară autorității părintești nu este făcută:

- În afară de urgențele care amenință viața sau care ar putea produce consecințe grave cu privire la sănătatea sau integritatea copilului – în care medicul are dreptul să realizeze procedura fără acordul reprezentantului legal -, nu pot fi realizate investigații și intervenții medicale, făcând imposibilă uneori chiar diagnosticarea copilului care nu are un reprezentant legal. Astfel, vaccinarea copilului, orice intervenție chirurgicală majoră sau chiar minoră (de exemplu operație de amigdalită, operație de extracție de polipi, intervenții stomatologice pentru tratarea unor

infecții), dar a cărei lipsă poate determina situații cronice grave, intervenții ce presupun transfuzii de sânge, investigații precum RMN sau tomografie computerizată, consultații ginecologice nu pot fi făcute în lipsa acordului reprezentantului legal al copilului.

- În ceea ce privește educația, legea prevede că toate deciziile legate de școlarizarea copilului sunt luate de părintele, tutorele sau reprezentantul legal al copilului, astfel că, în absența acestora, înscrierea copilului în învățământul preșcolar, în învățământul primar și la testarea națională de la finalul clasei a VIII-a nu sunt posibile. Totodată, nu sunt posibile nici alte demersuri legate de școală: obținerea unei burse, transferul între școli, deplasări în afara școlii (deplasări în oraș, excursii, tabere), acestea din urmă foarte necesare pentru copiii implicați în activități extrașcolare – olimpiade, concursuri școlare/sportive.
- În lipsa părinților sau reprezentantului legal, pentru copiii cu vârsta de peste 14 ani nu poate fi obținută cartea de identitate.

Principalele modificări legislative care vizează protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, adoptate în 2022:

- Introducerea explicită a posibilității inițierii procedurii de delegare temporară a autorității părințești de către părinții deja plecați la muncă în străinătate. Această modificare a rezultat din necesitatea reglementării situației legale a copiilor ai căror părinți pleacă în străinătate fără a putea iniția această procedură înainte de plecare, fie pentru că nu au suficient timp, fiind implicați în joburi despre care află cu foarte puțin timp înainte de plecare, fie pentru că nu au la dispoziție informațiile necesare la timp.
- Introducerea posibilității desemnării drept persoană care să asigure creșterea și îngrijirea copilului, pe lângă rudele până la gradul III inclusiv și a persoanelor care fac parte din rețeaua socială a copilului, față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau s-a bucurat de viața de familie. Această modificare va îmbunătăți situația copiilor care anterior erau nevoiți să schimbe localitatea de domiciliu și școala pentru a rămâne

în îngrijirea rudelor, chiar dacă puteau rămâne în îngrijirea unor prieteni de familie din localitate.

- Menționarea posibilității prelungirii succesive a delegării temporare, pe durata lipsei părinților, pentru perioade de cel mult un an, pentru a evita apariția situațiilor în care printr-o interpretare restrictivă această desemnare s-ar fi putut realiza doar pentru un an, fără prelungirea sa succesivă.
- Menționarea expresă a necesității efectuării anchetei psihosociale de către serviciul public de asistență socială la domiciliul persoanei desemnate.

Necesitatea realizării acestor modificări a fost fundamentată de concluziile analizelor și studiilor realizate în cadrul unui proiect național implementat de Salvați Copiii România, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție la nivel național și cu Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului la nivel județean și propunerile formulate în cadrul unor grupuri de lucru inter-instituționale la nivel înalt care au vizat această categorie de copii.

Campania de informare pe tema obligațiilor părinților în ceea ce privește delegarea autorității parentale în perioada lipsei lor din țară va include: transmiterea de materiale de informare și recomandări de aplicare către Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) și Servicii Publice de Asistență Socială (SPAS), activități de informare și suport socio-educational pentru copii și aparținători prin intermediul centrelor locale Salvați Copiii, dezbateri regionale și județene, caravane locale de informare organizate în mediul rural, campanii de conștientizare la puncte de trecere a frontierei aeriene și terestre (în parteneriat cu Poliția de Frontieră și Compania Națională de Aeroporturi București), campanie online (www.copiisinguriacasa.ro). Prin aceste intervenții, ne propunem să ajungem direct la **peste 31.000 de persoane**, părinți/persoane în grija cărora au rămas copiii, membri ai comunității și specialiști din domeniul asistenței sociale și educației, iar cu sprijinul DGASPC-urilor și SPAS-urilor, în toate localitățile care se confruntă cu fenomenul migrației economice a părinților peste hotare. Toate acestea vor fi dublate de o campanie media.

Persoană de contact: Anca Stamin, Director Programe Organizația Salvați Copiii, tel. – **0745.039.084**, anca.stamin@salvaticopiii.ro.